

Ilmastovaikutusten arvioinnin sisällyttäminen ympäristölupamenettelyyn

Metsäteollisuuden lupa- ja valvontapäivät 30.9.2020

Sami Rinne

Ympäristöministeriö

Selvitys: Ilmastovaikutusten arvioinnin sisällyttäminen ympäristölupamenettelyyn

- Valtioneuvoston VN TEAS –selvityshanke *Ilmastovaikutukset ja ympäristölupamenettely (ILU)*
- Toteutus 4/2020 – 4/2021
- Toteuttajina SYKE ja Itä-Suomen yliopisto
- Perustuu hallitusohjelman kirjaukseen: ”Selvitetään mahdollisuus ottaa ilmastovaikutusten arviointi osaksi ympäristölupamenettelyä”

Ympäristöluvanvaraiset toiminnot

1. Metsäteollisuus
2. Metalliteollisuus
3. Energian tuotanto
4. Kemianteollisuus
5. Polttoaineiden valmistus, kemikaalien tai polttoaineiden varastointi tai käsittely
6. Orgaanisia liuottimia käyttävä toiminta
7. Malmien tai mineraalien kaivaminen tai maaperän ainesten otto
8. Mineraalituotteiden valmistus
9. Nahan tai tekstiilien laitospäinen tuotanto tai käsittely
10. Elintarvikkeiden tai rehujen valmistus
11. Eläinsuojat tai kalankasvatus
12. Liikenne
13. Jätteiden ammattimainen tai laitospäinen käsittely sekä jätevesien käsittely
14. Muu toiminta

Ilmastovaikutusten määritelmä keskeinen

- Lasketaanko ilmastovaikutuksiin vain toiminnan suorat kasvihuonekaasupäästöt?
- Entä raaka-aineiden tuotanto, käytetyn energian tuotanto, kuljetukset, valmiiden tuotteiden käyttö ja loppukäsittely, laitoksen rakentaminen, tuotteisiin sisältyvät hiilivarastot, uusiutumattomien raaka-aineiden kuten fossiilisen energian korvaaminen?
- Puuraaka-aineen hankinnan vaikutukset hiilinieluihin? Turpeen käyttöön liittyvät muut ilmastovaikutukset kuin poltosta tulevat kasvihuonekaasupäästöt?

Tutkimuskysymykset (1/4)

1. Mikä on tarkoituksenmukainen määritelmä ympäristöluvanvaraisen toiminnan ilmastovaikutuksille?

- Analysoidaan eri toimintojen ja niihin liittyvien arvoketjujen ilmastovaikutukset sekä toimintojen ilmastomuutokseen sopeutumiseen ja ilmatoriskeihin varautumiseen liittyvät kysymykset.

2. Mitkä olisivat toimivia menetelmiä ympäristöluvanvaraisten laitosten ilmastovaikutusten arvioimiseksi ympäristölupamenettelyssä?

- Hankkeessa ei laadita käyttövalmiita laskentatyökaluja

Tutkimuskysymykset (2/4)

- 3. Millaisia oikeudellisia reunaehdoja ilmastovaikutusten huomioon ottamiselle ympäristölupamenettelyssä voidaan tunnistaa (esim. suhde päästökauppaan, muuhun EU-oikeuteen, kansalliseen ympäristöoikeuteen ja perustuslakiin) ja minkälaisia lainsäädännöllisiä muutoksia se edellyttäisi?**
- Analysoidaan seuraavia vaihtoehtoja:
 - 1) lainsäädäntö edellyttäisi pelkkää ilmastovaikutusten arviointia,
 - 2) lainsäädäntö edellyttäisi ilmastovaikutusten arvioinnin lisäksi sitä, että arvioinnin tulokset vaikuttavat lupamääräyksiin ja luvan myöntämiseen,
 - 3) muut mahdolliset lähestymistavat kuten yritysten vapaaehtoiset sitoumukset.

Tutkimuskysymykset (3/4)

4. Millaisissa toiminnoissa ja minkälaisilla rajoituksilla ilmastovaikutusten arvioinnin ottaminen osaksi ympäristölupamenettelyä olisi tarkoituksenmukaista ja toisi lisäarvoa muiden ilmastopolitiikan ohjauskeinojen lisänä?
5. Millaisia ympäristövaikutuksia (suoria ja epäsuoria) ilmastovaikutusten arvioinnin kytkemisellä ympäristölupaun voidaan tunnistaa?

Tutkimuskysymykset (4/4)

6. Mitkä olisivat ilmastovaikutusten arvioinnilla laajennetun ympäristölupamenettelyn vaikutukset sen soveltamisalan alaisten laitosten ja muiden laitosten tasapuolisen kohtelun ja mahdollisten kustannusten näkökulmasta?
7. Mitä tietoa yksittäisellä toimijalla on mahdollista saada arvoketjun eri toimijoilta ns. epäsuorista ilmastovaikutuksista? Miten luotettavaa tämä tieto on?
 - Tuotetaan listaus mahdollisista muista instrumenteista joissa epäsuoria ilmastovaikutuksia jo pyritään kartoittamaan (esim. ympäristöjärjestelmät tai muut vapaaehtoiset standardit, sitoumukset tai raportointi-instrumentit)

Työn lopputuloksena

- Loppuraportti (loppukevät/alkukese 2021)
- Tulosten pohjalta arvioidaan, tulisiko ilmastovaikutusten arviointi ottaa osaksi ympäristölupamenettelyä
- Mahdollinen jatkotyö edellyttäisi erillisiä hankkeita ilmastovaikutusten laskentatyökalujen valmistelemiseksi ja tarvittavien säädösmuutosten toteuttamiseksi

Lisätietoja

[Linkki ILU-hankkeen sivuille \(SYKE\)](#)

Sami Rinne

puh: 0295 250 361

etunimi.sukunimi@ym.fi

